Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 3. 2011, sp. zn. 14 To 28/2011, ECLI:CZ:VSPH:2011:14.TO.28.2011.1

Číslo: 7/2013

Právní věta:

Tlumočníku, který není v pracovním poměru nebo v poměru obdobném pracovnímu poměru, je však jinak výdělečně činný, přísluší kromě odměny za tlumočnický úkon i náhrada za ztrátu na výdělku za dobu strávenou provedením tlumočnického úkonu při jednání před státním orgánem, včetně čekací doby a doby strávené na cestě k jednání a zpět za předpokladu, že doloží, že v době, za niž požaduje příslušnou náhradu, skutečně měl vykonávat jinou výdělečnou činnost.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 04.03.2011

Spisová značka: 14 To 28/2011

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Tlumočné

Předpisy: § 18 předpisu č. 36/1967Sb.
§ 29 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze ke stížnosti tlumočnice M. C. zrušil usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 1. 2011, sp. zn. 1 Nt 1503/2011, a krajskému soudu uložil o věci znovu jednat a rozhodnout.

Z o d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením vyšší soudní úřednice Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) bylo rozhodnuto tak, že podle § 29 odst. 2 tr. ř. a vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, se určuje tlumočnici jazyka italského M. C., bytem H., odměna za tlumočnické úkony a náhrada hotových výdajů celkem 464 Kč [pod bodem 1) výroku] a dále tak, že tlumočnici se tímto usnesením nepřiznává částka ve výši 1200 Kč (pod bodem 2/ výroku).

Krajský soud odůvodnil rozhodnutí tím, že tlumočnice účtovala správně za provedení tlumočnického úkonu odměnu za 1 hodinu 250 Kč a dále náhradu za jízdné, kterou doložila potřebnými účtenkami; v

tomto směru soud nemá žádné námitky, takže jí nárokované částky přiznal. Nemohl se však ztotožnit s uplatněnou náhradou za čas strávený na cestě H. – P. a zpět v částce 1 200 Kč. Podle jeho názoru z ustanovení § 28 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky vyplývá, že čekací dobu a dobu strávenou na cestě k jednání a zpět je možno požadovat pouze v uplatněné náhradě ušlé mzdy.

Proti tomuto usnesení podala tlumočnice M. C. v zákonné lhůtě stížnost, v níž namítla, že nesouhlasí s částkou k proplacení stanovenou usnesením a žádá též o náhradu ušlé mzdy s tím, že přikládá kopii daňového přiznání z roku 2009, kde je možno vypočítat její nárok podle zákonných podmínek.

Z podnětu podané stížnosti Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného usnesení i řízení předcházející napadenému usnesení a dospěl k následujícím závěrům:

V případě určení výše odměny tlumočnice a výše cestovních náhrad, které krajský soud stanovil v souladu s uplatněným nárokem tlumočnice, neshledal vrchní soud žádné vady, v tomto směru bylo postupováno v souladu se zákonem.

Naproti tomu v případě tlumočnicí uplatněné náhrady ve výši 1 200 Kč nepostupoval krajský soud správně.

Svůj postup krajský soud odůvodnil tím, že z ustanovení § 28 odst. 1 písm. b) vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že tlumočníkovi přísluší náhrada za čekací dobu a dobu strávenou na cestě k jednání a zpět „pouze v případě uplatněné náhrady ušlé mzdy“. Z tohoto vyjádření není zřejmé, zda krajský soud nepovažoval uplatněnou částku 1 200 Kč za uplatněný nárok na ušlou mzdu proto, že tlumočnice takto požadovanou částku výslovně neoznačila, nebo z toho důvodu, že tlumočnice není v pracovním poměru a tedy náhradu na ušlou mzdu nemůže uplatňovat. V obou případech však zmíněný závěr krajského soudu nebyl namístě, neboť si soud nevytvořil podmínky pro spolehlivé rozhodnutí o návrhu tlumočnice.

I když ve svém návrhu tlumočnice požadovanou náhradu specifikuje jako náhradu za „čas na cestě“, již z výše požadované částky je zřejmé, že částka má být ušlým výdělkem za čas strávený na cestě k tlumočnickému úkonu a zpět do bydliště tlumočnice. Pro to svědčí i obsah stížnosti tlumočnice. Pokud měl krajský soud pochybnosti o povaze takto uplatněného nároku, bylo namístě, aby si jeho povahu objasnil dotazem na tlumočnici a případně si od ní vyžádal i potřebné podklady pro to, aby mohl náležitě o uplatněném nároku rozhodnout.

Podle § 28 odst. 1 citované vyhlášky znalec (tlumočník), který podává posudek (tlumočnický úkon), má nárok

> a) na náhradu cestovních a jiných výdajů, a to podle obecných předpisů o náhradě cestovních, stěhovacích a jiných výdajů při pracovních cestách,
>
> b) na náhradu mzdy za dobu strávenou podáním ústního znaleckého posudku (provedením ústního tlumočnického úkonu) při jednání před státním orgánem, včetně čekací doby a doby strávené na cestě k jednání a zpět, jestliže jde o dobu, která se kryje s jeho pracovní dobou.

Z ustanovení § 28 odst. 5 této vyhlášky se pak dále podává, že při uplatnění nároku na náhradu mzdy znalce (tlumočníka) postupuje se obdobně jako při uplatnění nároku na náhradu mzdy svědka. Z toho jednoznačně vyplývá, že při uplatnění nároku na náhradu mzdy podle § 28 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky tlumočníka, který není v pracovním poměru nebo v poměru obdobném pracovnímu poměru, je však jinak výdělečně činný, je třeba aplikovat ustanovení § 29 odst. 3 vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších

předpisů, které stanoví postup pro tyto případy. Pochybení krajského soudu tedy spočívá v tom, že podle zmíněných předpisů v dané věci nepostupoval, neopatřil si všechny potřebné podklady pro rozhodnutí o návrhu tlumočnice, zejména pak ani neověřil, zda by v době významné z hlediska uplatněného nároku na náhradu za ztrátu na výdělku tlumočnice skutečně vykonávala jinou výdělečnou činnost. Tyto nedostatky je nezbytné v dalším řízení odstranit.

Vrchní soud v Praze proto z podnětu podané stížnosti podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadené usnesení zrušil a Krajskému soudu v Plzni uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.